

Beszélpelés Kunffy Lajossal.
Részlet: Pálfalvi Nándor,
1958 október 30-án

A somogyturi öreg Kunffy-kastély hatalmas parkja valami meg-
hitt és ősi levegőt áraszt. A fák, a szobrok, a rozzant tornác kö-
vei a művészetnek valamiféle titkos beavatottjai, mert látták sok-
szor együtt a művészetek egyszerű és nagytekintélyű alakjai~~at~~,
Hányan jártak már itt, Szlányi Lajos, Edvi Illés Aladár, Iványi Grün-
wald, Vaszary János, Katona Nándor, Aba-Novák és a többiek, ez a
hely megőrizte emléküket, fényképeiket, kézjegyüket s megőrzi majd
a pátriárka-külsejü, de szívében és alkotókedvében ma is ifjú,
nyelcvankilenc esztendő s Kunffy Lajos emlékét is, aki ma is ide-
varázsolja a négy fal közé a somogyi tájat, a somogyi embert, a
földet és eget. Ezt a töretlen kedvű művészt úgy hívják itt, hogy:
"Somogyország festője". A hatalmas műterem falai gondosan összeválo-
gatott képekkel igyekeznek bemutatni azt a hetven esztendő s munkás-
ságot, amely az idős művész mögött áll. Október 5-én nyitották meg
Kunffy Lajos képtárát a Somogy-megyei Tanács rendezésében, itt So-
mogyturon, ebben a kis Somogy-megyei községben, ahol azóta a láto-
gatók százai keresik fel a megye minden részéből, sőt az ország leg-
távolabbi részéből is. Most nem kívánunk értékelést adni, ^{hogy} Kunffy La-
jos helye hol van a magyar festészetben. A képek változatos témái
és szingazdagsága arról tanuskodik, hogy nagy művész műtermébe lép-
tünk. Itt áll ő is, inkább szerényen, mint büszkén, pedig e gazdag
művészi élet mi mindent rejteget, amiről csak az száz és száz kép
adhatna számot, ha valamennyit végignézhetnénk. Mégis, mi most arra
kérjük a mestert, hogy villantsa elénk a szavak néhány ecsetvonásá-
val életének leglényegesebb motívumait.

- Már gyermekkoromban, ha máshova nem, az iskola falaira festettem. Szüleim észrevették a művészet iránti hajlandóságomat, külön rajzórát adattak a gimnáziumi rajztanárral. Utóbb Kaposváron volt egy olasz mester, Galimberti, akitől szintén tanultam, majd Kornyai Ottó, aki a sárdi Somssichok rokona volt és Kaposvárott letelepedett, mielőtt Budapestre ment volna és a Munkácsy-díjat elnyerte. Mikor Budapestre kerültem, szüleim azt kívánták, hogy az egyetem jogi fakultását hallgassam, de hozzájárultak ahhoz, hogy a Művészeti Főiskolát, régebben Mintarajztanodát látogathassam. Miután a jogi fakultást elvégeztem, Münchenbe mentem, ahol Hollóssy tanítványa voltam kezdetben, majd a Művészeti Akadémián Häckl professzor osztályában tanultam, ahol az én kedves Lyka barátomat már akkor megismertem és még ma is összeköttetést tartunk. Abban az időben azonban nagyon sok fiatal magyar művésznövendék visszatért Párizsból, mint Ferenczy Károly, Csók István, Iványi-Grünwald Béla és sokat meséltek Párizsról. Ez annyira fellelkesített, hogy egy évi münchenistudium után Párizsba mentem, a művészet Mekkájába. Ott nagy szorgalommal tanultam éveken át a Julien akadémián, mint Jean Paul Oraz és Benjamin Constant tanítványa. Még megismerkedhettem Munkácsy Mihállyal, akivel többször együtt voltam, még akkor nem betegeskedett. Halmi Artur, az akkori Munkácsy-díj nyertese vezetett be hozzá, végtelen jószívűséggel, igazi magyaros vendégszeretettel fogadott. Elmondhatom még róla, hogy amint egyszer látott az ablak előtt elmenni, a műteremben, azután, hogy a Honfoglalás című képét megtekintettem, annak adott kifejezést, hogy ~~szép~~^{rólatos} még egy nagyon érdekes Krisztusképet festhetne. Sajnos, akkor már megvettem a jegyemet Magyarországra, hogy a nyári vakációmát itt tölthessem és azt mondtam neki: majd ha visszatérek, örömmel ülök a Mesternek. Sajnos, amikor

én már újra Párizsba tértem, Munkácsy akkor már Endenichben volt.

- Szeretném, hogyha a Mester elmondaná nekünk, hogy művészetére és életére mi volt a legnagyobb hatással.

- Hát kérem szépen, Michelangelo óriási benyomást tett rám, a Sixtini kápolna s egyáltalán az olasz művészek. Hanem én a modern művészet felé éreztem igazi hajlamot, úgy hogy amikor mint feleséges ember Párizsba visszatértem, egészen a modern festészetnek éltem. A legtöbb közismert, világhírű francia művésszel megismerkedvén, azok társaságában nem is tehettem mást, mint hogy a modern francia művészet hatása alá kerüljek, hogy hosszú ideig az impresszionizmus hatott rám, Renoir, Claude Monet, akiket igazán mondom, nagyon nagyra emeltem.

- A modern festészet és az Ön témái, a somogyi emberek, a somogyi táj, hogyan fértek meg a művészetében?

- Kérem szépen, ez csak a művészeti felfogás kérdése volt, mert a ~~tájak~~ tárgyak mindig magyarok voltak, azt hiszem, mikor Párizsban francia motívumokat festettem, azoknak is magyar jellege volt. Elmentem Franciaországban Bretagne-ba, Normandiába, ahol mindenütt sokat dolgoztam, de azt hiszem, mindig benne volt a magyar ember. Mióta hazatértem, 1914 óta egészen a magyar művészet foglalkoztatott. Főleg nyugodt témákat választottam. Nem szeretem az akciókat, úgy hogy képeim, azt hiszem, mind nyugalmat sugároznak. Boldog voltam akkor, ha egy témával elvonulhattam és senkit sem láttam mást, mint a modelleket vagy a tájat.

- Mostani képeiben azonban sok a mozgalmasság mégis. Látunk itt egészen újfajta gépeket, traktorokat, cséplőgépeket.

- A mai korban annyira az aktivitás lép előtérbe, hogy természetesen én is iparkodtam ennek eleget tenni és ugynevezett szocialista-realista pikturát üzni.

- Hát mindenesetre ez nagy dicséretére válik a 89 éves Kunffy Lajosnak, aki még ma is erőteljében él és nagy munkakedvvel dolgozik, hiszen itt a rádió mikrofonjával is egy csendélet festése közben leptük meg és megragadjuk az alkalmat, hogy beszéljen arról röviden, milyen kép-tervei vannak és a képeiben ezt a nyugalmasságot hogyan próbálja feloldani színekben és témában?

- Most kérem, terveztem egy Krumpliszedést, mert a krumplátermés egy olyan nagy esemény falun, hogy egész évre ellátja az embereket a főtáplálékkal. Meg akartam festeni, amint buzgón szedik a burgonyájukat és rakják zsákba, azonban szerencsétlenségemre a sok esős idő és az embereknek a nagy elfoglaltsága nem engedte továbbvinni, mint a felvázolásnál a képet. Most már, azt hiszem, nem is tudom az idén megfesteni, majd jövőre marad annak a megfestése. Ezért közben nem csinálhattam mást, mint egy őszi csendéletet festettem, amikor a Rádió mikrofonja engemet meglepett.

- Hát most ~~itt~~ bucsuzóul azt kívánjuk, hogy jövőre valóban fesse meg Kunffy Lajos ezt a krumpliszedős képet, ~~de~~^{de} még sok más képet is és még a következő esztendőkből is, amihez jó egészséget és töretlen munkakedvet kívánunk.